

ASANSÖRLERİN TESCİLİ ve PERİYODİK KONTROLLER

Fevzi YILDIRIM – Elektrik Mühendisi
EMO Asansör ve Elektromekanik Taşıyıcılar
Daimi Komisyonu Başkanı

YENİ ASANSÖRLERİN TESCİLİ

- **Kural**

➤ İlk **Periyodik Kontrolü olmayan** ve **Yeşil Etiketini alınmayan** asansör **tescil edilmez.**

İkinci Bölüm Madde 7.(3)

YENİ ASANSÖRLERİN TESCİLİ

Asansörü Monte Edenin
hazırlayacağı
dokümanlar

+

İlk Periyodik Kontrol
Raporu
Yeşil Etiket
(A-Tipi Muayene Kuruluşu)

Tescil Belgesi
(İlgili İdare)

YENİ ASANSÖRLERİN TESCİLİ

- **Yöntem** (Altıncı Bölüm Madde 18.(2))
  - Asansör Yaptıracısı, İlgili İdare ve dolayısı ile protokol yapılan A tipi Muayene Kuruluşuna müracaat eder ve muayene ücretini öder.
  - Muayene kuruluşu en geç 15 gün içerisinde muayene işlemini yapar.

YENİ ASANSÖRLERİN TESCİLİ

➤ **Asansör Kimlik Numarası Alınması** (2. Böl. Mad.5)

- ❖ **Kim** : A Tipi Muayene Kuruluşu
- ❖ **Nereden** : İç İşleri Bakanlığı – Ulusal Veri Tabanı
- ❖ **Yetki** : İlgili İdarenin Anlaşma Yaptığı A Tipi Muayene Kuruluşu

YORUM:

A Tipi Muayene kuruluşu asansörü inceler ve

İlk Periyodik Kontrol Raporunu düzenler, **Yeşil Etiketlemeyi** yapar.

YENİ ASANSÖRLERİN TESCİLİ

→ Asansörü Monte eden , aşağıdaki belgelerle ilgili idareye başvurur. (2. Böl. Mad.7)

a) Sanayi Sicil Belgesi

b) Onaylanmış Kuruluş tarafından düzenlenen Uygunluk Belgesi veya Raporu

c) AT Uygunluk Beyanı ve İmza Sirküleri

d) Garanti Belgesi

e) TSE Hizmet Yeterlilik Belgesi

f) Fatura

g) İlk Periyodik Muayene Raporu

Tescil başvurusu için idareye sunulan evraklar uygunsa , **Onaylı Tescil Belgesi** , ilgili idare tarafından asansörü monte edene sunulur.

YENİ ASANSÖRLERİN TESCİLİ

➤ Yeni Asansörün Tescili Hususunda Yönetmelikte Yapılan Çok Temel Hatalar

- Yeni yönetmelik Modul H belgeli firmaların dahili fenni muayene yaparak, tüm riskleri üzerine alarak AT Uygunluk Beyanı düzenlediği halde ürünü piyasaya arzını engellemiştir.
- Yönetmelikte (2. Böl. Mad.7) İdareye sunulması talep edilen evraklardan '**Onaylanmış Kuruluş tarafından düzenlenen Uygunluk Belgesi veya Raporu**' tanımı yetersiz çelişkilidir.
- "**Asansörü Monte Eden**" tanımı yeni yönetmelikte yer almamaktadır.
- "**İlk Periyodik Kontrol Raporu**" yönetmelikte tanımlar bölümünde yer almamaktadır.
- Tescilde '**Bakım Sözleşme**' sinin aranmaması ciddi bir eksiklik.

YENİ ASANSÖRLERİN TESCİLİ

➤ Yeni Asansörün Tescili Hususunda Avrupa'daki Uygulamalar (Örnek: İtalya)

- Asansörün tescilinde, Asansör Yaptırcısı ilgili bölgede yetkili A tipi muayene kuruluşu ile bir anlaşma yaparak asansör kimlik numarası alır ve yapılan anlaşma gereği A tipi muayene kuruluşu en geç 1 veya 2 yıl içinde periyodik muayeneden geçireceğini taahhüt eder.
- Asansör Yaptırcısı, Yetkili Servis ile anlaşma yapar.
- A Tipi Onaylanmış Kuruluş Asansör Kimlik ve kendi bilgilerini içerir Etiketlemesini Asansör Yaptırcısına teslim eder. Bu etiketleme asansörün hangi muayene kuruluşu tarafından takip edildiğini ve kontrol edileceğini gösterir.
- AT 95-16'ya uygun olarak alınmış 'Tam Kalite Güvence Sistemi Modul – H' sertifikalı firma kendi fenni muayenesini yapar Uygunluk Beyanını düzenler. Diğer tip modüllere sahip asansör monte eden firmalar ise Onaylanmış Kuruluşa başvurarak birim doğrulama yaptırarak Uygunluk Beyanını alır.

MEVCUT ASANSÖRLERİN TESCİLİ

- **Kural**

- EN81-80 standardına uygun güvenliği artırılmış **Mevcut Asansör**, İlgili İdare tarafından bir defaya mahsus tescil edilir.
(İkinci Bölüm Madde 8.(1))

MEVCUT ASANSÖRLERİN TESCİLİ

Periyodik Muayene
MAVİ Etiket
(A Tipi Muayene Kuruluşu+
Bina Sorumlusu)

+

Asansörün Modernizasyonu
48 Ay
(Asansörü Monte Eden / Bakımcı +
Bina Sorumlusu)

Yeşil Etiket
(A Tipi Muayene Kuruluşu)

Tescil Belgesi
(İlgili İdare)

MEVCUT ASANSÖRLERİN TESCİLİ

• Yöntem

- Bina Sorumlusu eski/yeni tüm asansörler için yıllık Periyodik Kontrol yaptırmak zorundadır. (5. bölüm madde 15.1)
- Asansör yıllık periyodik kontrollerinde, **MAVi** etiket almış asansör **48 ay** içerisinde , TS EN81-80 çerçevesinde modernize edilir.
- 48 aylık dönemde **Ek – 7 / Bölüm A'**da yer alan ve **MAVi** etiketlemeye sebep olan hususlar giderilene kadar MAVİ etiketlemeye devam edilir.
- 48 aydan sonra gerekli iyileştirme yapılmayan asansör mühürlenir. (8. bölüm madde 24.4)
- Güvenlik seviyesi artırılan mevcut asansör için Bina sorumlusu, A tipi kuruluştan aldığı, yeşil etiket ve periyodik kontrol raporuyla ilgili idareye 30 gün içerisinde başvurur. (2. bölüm madde 8.2)
- Tescil belgesi, bu Yönetmelik Ek-3'te yer alan içeriğe uygun olacak şekilde ilgili idare tarafından düzenlenir ve bina sorumlusuna sunulur. (2. bölüm madde 8.3)

MEVCUT ASANSÖRLERİN TESCİLİ

➤ **Mevcut Asansörün Tescili Hususunda Yönetmelikte Yapılan Çok Temel Hatalar**

- Asansöre ait yenilenen ve ilave edilen aksama ait, proje, doküman, uygunluk sertifikaları, test raporları, hesapları gibi dokümanları, **ASANSÖRÜ MONTE EDEN** tarafından **Teknik Dosya** adı altında oluşturması hususu eksik kalmıştır.
- Bu yönü ile problemlerin sorumlusunun da kim olacağı, modernizasyon süresince bakımları kimin yapacağı, sürekliliğin nasıl sağlanacağı belli değildir.
- **Ruhsatlı Mevcut Asansörler** ile **Ruhsatsız Mevcut** asansörler aynı kriterlere göre mi değerlendirilecek ve farklı bir tescil işlemine mi tabi tutulacak açık değildir.

PERİYODİK KONTROLLER

➤ Kontrol Formları İle İlgili Önemli Eksiklikler

1. Periyodik kontrol listelerinde ilgili kontrol maddelerinin sadece EN81-80 standardı karşılığı verilmiş olup, formlar revize edilerek EN81-20 karşılığı belirtilmelidir.
2. Bazı maddeler tamamen denetçinin inisiyatifine ve bilgisine bırakılmış olup uygulamada keyfiyete varan ciddi sıkıntılar yaratmaktadır. Bu durum düzeltilmelidir.

Örnek:

1.31 Sigortalar

1.34 Topraklama

PERİYODİK KONTROLLER

➤ Periyodik Kontrollerde Yapılan En Temel Hatalar

- ❖ Yeni Asansörün Kontrolü EN 81-20 standardı esas alınarak yapılmalıdır.
- ❖ Mevcut Asansörün Kontrolü (15.08.2004 öncesi) TS-EN 81-80 standardı esas alınarak yapılmalıdır. (2004-2015 arası tesis edilen asansörlerin ise **Yeni** yada **Mevcut Asansör** olarak tanımlanacağı netliğe kavuşturulmalıdır.)

Bununla birlikte maalesef bazı **A tipi muayene kuruluşları ilgili kontrollerini bu standartlara göre değil ,**

- İMAR YÖNETMELİĞİ,
- TOPRAKLAMA YÖNETMELİĞİ
- ELEKTRİK İÇ TESİSAT YÖNETMELİĞİ
- YANGIN YÖNETMELİĞİ
- MUHTELİF BAKANLIK YÖNETMELİKLERİ vb.

dikkate alarak yapıyor ki !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! **Tamamen YANLIŞTIR**

PERİYODİK KONTROLLER

➤ Periyodik Kontrollerde Yapılan En Temel Hatalar

Bu yönetmelikler, ilgili binanın **AVAN** proje aşamasında ve **İnşaat Yapım Ruhsatı** aşamasında dikkate alınarak, o binaya ne tip kaç adet, hangi sınıf da asansör **YAPILMASI GEREKECEĞİNİ TANIMLAR.**

Hal böyle iken, İlk Periyodik Kontrollerde; ilgili **Asansör Standartlarına tam olarak uygun yapılmış asansöre**; imar yönetmeliğine uygun değil, yangın standardına uygun değil, engelli standardına uygun değil vb. argümanlar ile ilk periyodik denetim sonucu verilmesi gereken **yeşil etiketi vermeyerek** çok **temel bir hata** yapmış olurlar.

PERİYODİK KONTROLLER

➤ Periyodik Kontrollerde Yapılan En Temel Hatalar

Dayanak :

İkinci bölüm

Yeni asansörün binaya/yapıya uygunluğunun kontrolü

MADDE 6 - (1) Yönetmelik kapsamında monte edilen yeni **asansörün monte edildiği binaya/yapıya fenni uygunluğuna ilişkin kontroller**, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu, ilgili diğer kanunlar ve bu kanunlar kapsamında yürürlükte bulunan mevzuata uygun olacak şekilde **ilgili idare tarafından** yürütülür.

Özetle ;

Asansörün İlk Kontrol Denetim ve Raporu ilgili standartlara **GÖRE YAPILIR** ve bir eksiklik olmadığı durumda **YEŞİL ETİKET** verilir.

PERİYODİK KONTROLLER

➤ Coğrafi Bölge

Yeni Yönetmelik, Tanımlar bölümünde ve 4 bölüm Madde 13 de **Coğrafi Bölge** tanımı getirilmiş olup, Asansörü monte edenin, taahhüt gerçekleştirdiği her bölgede kendi, yetkili servisini kurması veya bir yetkili servis ile anlaşma yapmasını zaruri kılmaktadır.

Bu madde büyümekte olan küçük ve orta ölçekli şirketlerin önünde ciddi bir engel teşkil edeceği gibi haksız rekabete ve tekelleşmeye sebep olacaktır.

PERİYODİK KONTROLLER

➤ Yetkili Servis

Yeni yönetmelik ; Kurulacak her yeni yetkili servis İstasyonunda

- **1 Servis teknik Sorumlusu** (Makine veya Elektrik veya Elektrik-Elektronik veya Mekatronik mühendislik /teknoloji fakültelerden mezun)
- **2 Teknik Bakım Personeli** (meslek yüksek okulları, meslek liselerinin ilgili bölümlerinden mezun veya ustalık/kalfalık belgesine sahip)
- **1 idari personel**
talep etmektedir.

Bu talep, ekonomik ve verimli değildir, ülke gerçeklerine uygun değildir, teknolojik gelişmelere paralel değildir.

PERİYODİK KONTROLLER

➤ Yetkili Servis

Yorum ve Öneriler

Asansörü monte eden, merkezinde ve/veya ticari bölgesinde en az bir Elektrik ve bir Makine mühendislerinden oluşan, güçlü ve donanımı **en az bir yetkili servis istasyonu kurmalıdır.**

Asansörü monte eden, ihtiyaç duyduğu ticari bölgelerde bakımını yeteri sayıda kendi bakım personeli ile yapabilir olmalıdır ve bu bölgeler alt servis şubeleri olarak değerlendirilmelidir.

Asansörü monte eden, herhangi bir ticari bölgede bakımı sorumluluğunu devretmek isterse, en az bir Elektrik ve bir Makine mühendislerinden oluşan güçlü **bir yetkili servis firması ile yetki sözleşmesi yapabilir olmalıdır**

PLANLI ALANLAR TİP İMAR YÖNETMELİĞİ İSTANBUL İMAR YÖNETMELİĞİ HAKKINDA

- Yürürlükteki İmar Yönetmelikleri ; Binalarda , İnşaat Ruhsatı aşamasında ; Kabin alanı min. 1,8 m² ve dar kenarı en az 1.2 m kuralına uygun asansör talep etmektedir.
- 3 katlı tüm binalarda binalar da en az bir asansör boşluğu bırakılacak
- 4 kat ve üstü tüm binalarda en az 1 asansör mecburi
  - **Umumi Bina**
    - Kat Alanı : Büyük 800 m² den büyük ise
      - Kat adedi : 1' den fazla ise en az 1 asansör
      - Kat adedi : 3 den fazla ise en az 2 asansör
(bu asansörlerden 1 adedi ??? Asansörü olacak)
  - **Yüksek Bina** Kot aldığı noktadan itibaren 10 veya daha fazla kat ise ,
    - Kat Alanına bakılmaksızın en az 2 asansör
(bu asansörlerden 1 adedi ??? asansörü)

PLANLI ALANLAR TİP İMAR YÖNETMELİĞİ İSTANBUL İMAR YÖNETMELİĞİ HAKKINDA

- Umumi binalarda yapılacak asansörlerden en az 1 tanesi ENGELLİ Asansörü olacak (İBB İmar yönetmeliği madde 8.08)
- Diğer binalarda ENGELLİ Asansörü (Apartmanlarda vs) mecburi değildir.
- ENGELLİ Asansörü TS EN 81-70 standardına uygun yapılmalıdır.

??? : bu asansörlerden en az 1 tanesini herhangi bir tehlike anında, arıza veya elektriklerin kesilmesi halinde zemin kata ulaşıp kapılarını açacak, yangına dayanıklı malzemedен yapılmış, şaft içinde, duman sızdırmaz nitelikte, kesintisiz bir güç kaynağından beslenecek şekilde tesis edilmesi gerekir.

EMO'nun ASANSÖR İŞLETME, BAKIM VE PERİYODİK KONTROL YÖNETMELİĞİ'ne BAKIŞI

Asansörün mesleğinin en temel unsurlarından bir olan ve bu işin biliminde en özel yere sahip ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ branşı, ülkemizde maalesef düzenleme ve denetleme mekanizmalarında devre dışı bırakılmıştır.

Son derece karmaşık hale gelen standart ve normlarının buna bağlı olarak test ve deneylerin ancak ve ancak asansör konusunda yetişmiş Elektrik Mühendisi tarafından yapılması gerekliliği ortadadır.

Durum böyle iken, ülkemizde A tipi yetki almış en büyük 2 kurumun denetimlerde Elektrik Mühendisliğine yer vermemesi düşündürücüdür.

EMO, kurumsal olarak asansöre ait tüm mühendislik hizmetlerinin Elektrik ve Makine Mühendislerince müştereken icra edilmesi gereken bir alan olarak görmektedir. Dolaysı ile Makine veya elektrik değil, ilgili her tanımda Makine ve Elektrik Mühendisi yazılmalı der.

Nihayetinde, Elektrik Mühendisleri Odası 11 maddeye itirazla 02.09.2015 tarihinde, Danıştay Başkanlığına dava açarak ; Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nin iptaline ve yargılama sonuna kadar yürütülmesinin durdurulmasını talep etmiştir.

TEŞEKKÜRLER

Fevzi YILDIRIM

'Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği' Paneli / 09 Ekim 2015
Fevzi YILDIRIM / EMO Asansör ve Elektromekanik Taşıyıcılar Daimi Komisyonu